

זהר הקדוש

עם ביאור
הפטר והפסוק

פרשת שלח • רוח בני האדם העולה למעלה

אחד מלא מים ונתן לו לשותת, **בַּתֵּר דְּשֵׁתָהּ** - אחר ששתה, **אָמַר** - אמר רבי ייסא, **נִסְלַק עִמָּךְ לְמִיָּא** - נעלה עמך להר למקום המים, **סְלִיקוּ לְטוּרָא** - עלו יחדיו להר, **וְאַשְׁתַּכְּחוּ חַד חוּטָא דְּמִיָּא דְּקִיק** - ומצאו שם מעיין שהיה מוציא חוט דק של מים, **וּמְלִי קִטְפוּרָא חַד** - ומלי קטפורה חד, ואחר כך

יָתְבוּ - ישבו, **אָמַר לֹון הֵהוּא בַר נֶשׁ** - אמר להם אותו אדם, **הִשְׁתָּא שְׂאִילוּ** - עתה יכולים אתם לשאול שאלתכם, **דְּהָא אָנָּא אֲשֶׁתְּדַלְנָא בְּאוּרִייתָא** - שהרי אני השתדלתי ועסקתי בתורה, **עַל יְדוּי דְּחַד בְּרִי** - על ידי בני אחד, **דְּאָנָּא עֵינִילִית לִיה לְבִי רַב** - שאני הכנסתי לבית רבו ללמוד תורה, **וּבְגִינִיָּה רְוּוּחָנָא בְּאוּרִייתָא** - ומחמתי זכיתי והרווחתי אף אני בתורה, - משמעתי מבני את מה שלמד מרבו, **אָמַר רַבִּי חֲזַקִּיָּה** - אמר רבי חזקיה לאותו אדם, **אִי עַל יְדָא דְּבִרְךָ** - אם על ידי בך זכית לתורה, **טַב הוּא** - טוב הוא, **אָבֵל מְלָה דְּאָנָּן בִּיה** - אבל דבר זה שנתקשנו בו, **אָנָּא חֲמִינָא** - רואה אני, **דְּלֹאֲתֵר אַחֲרָא בְּעִי לְאַסְתַּלְקָא** - שלמקום אחר צריך דבר זה להעלות להישאל, **דְּהִינּוּ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי**, **אָמַר הֵהוּא בַר נֶשׁ** - אמר אותו אדם, **אִימָא מְלָךְ** - אף על פי כן תאמר את הדבר ומה שאתה מתקשה בו, **מִשּׁוּם דְּלִזְמִינִי בְּאַפְרָקְסָתָא דְּעִנְיָא תִּשְׁכַּח מִרְגְּנִיתָא** - שלפעמים באמתחתו של העני תמצא מרגלית, **דְּהִינּוּ חִידוּשֵׁי תוֹרָה**, ואף אני אולי אוכל להשיב בזאת על שאלתכם.

ענה מציינים לפניו את שאלתם, וביאר להם שפסוק זה 'כי מקרה האדם ומקרה הבהמה' וגו' אינו מדברי שלמה ע"ה, אלא סברת הרשעים הכופרים שהם סבורים שהעולם מתנהג על פי הטבע והמקרה.

אָמַר לִיה הָאִי קָרָא דְּאָמַר שְׁלֹמָה - אמר לו רבי חזקיה את הפסוק שאמר שלמה ע"ה, **סָח לִיה** - ושח לו את הקושי שהיה להם במקרא זה, **אָמַר לִיה** - אמר להם אותו אדם, **וְכִי כָּמָה אֲתוֹן פְּרִישׁוֹן מִשְׁאָר בְּנֵי נֶשָׂא** - כמה פרושים אתם משאר האנשים שהם עמי הארץ, **דְּלֹא יָדְעִי** - שאין אתם יודעים את שיחתם ומדריגתם כלל, **אָמְרוּ לִיה** - השיבוהו רבי חזקיה ורבי ייסא, **וּבְכִמָּה** - כיצד אתה רואה בנו דבר זה, **אָמַר לֹון** - אמר להם, **עַל דָּא** - על אותן עמי הארץ, **אָמַר שְׁלֹמָה הָאִי קָרָא** - אמר שלמה את הפסוק הנזכר, **וְלֹא אָמַר הָאִי מִגְרָמִיָּה** - ולא אמר שלמה פסוק זה מעצמו, והיינו שהוא סובר כך, **כִּשְׁאָר אֵינּוֹן מְלִין** - כמו שאר הדברים שאמרם שלמה בעצמו, **אֶלָּא אַהֲדַר אֵינּוֹן מְלִין דְּטַפְשָׁאֵי עֲלֵמָא דְּאָמְרִי כֵךְ** - אלא חזר על דברי טיפשי העולם שאומרים כך, **וּמֵאִי אָמְרִי** - ומה הם אומרים, **'כִּי מִקְרָה הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה** כְּמוֹת זֶה פֶּן מוֹת זֶה, אֵין כִּי הִפֵּל הִבֵּל' וגו', **טַפְשָׁאֵי דְּלֹא יָדְעִי** - הטיפשים שאינם יודעים,

במאמר זה מסופר על רבי חזקיה ורבי ייסא שהלכו בדרך, ורבי חזקיה נתקשה בביאור הפסוק בקהלת שנאמר בו 'כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד להם', שמאחר שבדברי שלמה הם סתומים במדרגות החכמה, כיצד נפרש פסוק זה שיש בו פתחון פה לאלו שאינם מאמינים.

פתחון פה לכופרים.

רַבִּי חֲזַקִּיָּה וְרַבִּי יִיסָא הָיוּ אֲוִלִי בְּאַרְחָא, אָמַר לְרַבִּי חֲזַקִּיָּה - רבי חזקיה ורבי ייסא היו הולכים בדרך, **אָמַר רַבִּי יִיסָא לְרַבִּי חֲזַקִּיָּה** - פנה ואמר רבי ייסא לרבי חזקיה, **חֲמִינָא בְּאָפֶךְ** - רואה אני על פניך, **דְּהִרְהוּרָא אֵית בְּגוּוֹךְ** - שיש בך הרהור של קושיא, **אָמַר לִיה** - אמר לו והשיבו רבי חזקיה, **הָא וְדָאִי** - כן הוא ודאי, **הָאִי קָרָא אֲסֶתְפִּלְנָא בִּיה** - בפסוק זה אני מסתכל ומתבונן, **כִּינּוּ דְּאָמַר שְׁלֹמָה** - כיון ששלמה אמר בספר קהלת (ג יט) **'כִּי מִקְרָה בְנֵי הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם, כְּמוֹת זֶה פֶּן מוֹת זֶה, וְרוּחַ אֶחָד לָכֹל, וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הִפֵּל הִבֵּל' וגו', וְהִנֵּינִי** - ושנינו, **דְּכָל מְלִוי דְּשְׁלֹמָה מְלָכָא** - שכל דברי שלמה המלך ע"ה, **כְּלָהוּ סְתִימִין מִדְּרָגִין דְּחֻכְמָתָא** - כולם סתומים, שהם ממדרגות החכמה, **דְּהִינּוּ שְׂכוּלָם בְּאוּ מַסְפִּירוֹת הַמַּלְכוּת שִׁנְקֵרָת 'חֲכָמָה זַעֲרִיא, אִי הָכִי הָאִי קָרָא אֵית בִּיה לְאַסְתַּלְקָא** - ואם כן בפסוק זה יש להסתכל ולהתבונן בו, **דְּהָא פִּתְחָא לְאֵינּוֹן דְּלֹאוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא** - שהרי הוא פתחון פה לאלו שאינם מבני האמונה, שכופרים בהשאת הנפש, **אֲשֶׁתְּכַח בִּיה** - יש בו, **אָמַר לִיה** - אמר לו והשיבו רבי חזקיה לרבי ייסא, **וְדָאִי הָכִי הוּא** - ודאי כן הוא, שיש כאן פתחון פה למינים, **וְאֵית בִּיה לְמַנְדַּע וּלְאַסְתַּלְקָא** - ויש בו במקרא זה לדעת ולהסתכל.

מספר שרבי חזקיה ורבי ייסא פגשו בדרך אדם אחד, ושאלוהו את שאלתם.

אַדְהֵכִי - בתוך כך, **חֲמוּ חַד בַּר נֶשׁ דְּהָוָה אֲתִי** - ראו אדם אחד שהיה בא לקראתם, **שְׂאֵל לֹון מִיָּא** - וביקש מהם מים לשותת, **דְּהָוָה צָחִי** - שהיה צמא, **וְהָוָה לֹאִי בְּתוּקָפָא דְּשִׁמְשָׁא** - והיה עייף מחמת תוקף השמש, **אָמְרוּ לִיה** - אמרו רבי חזקיה ורבי ייסא לאותו אדם, **מֵאֵן אֲתָ - מִי אַתָּה, אָמַר לֹון יוֹדָאִי אָנָּא** - אמר להם יהודי אני, **וְאָנָּא לֹאִי וְצָחִינָא** - ואני עייף וצמא, **אָמְרוּ לְעִית בְּאוּרִייתָא** - אמרו לו האם עסקת בתורה. וטעם שאלתם שרצו לתת מים רק למי שעוסק בתורה. **אָמַר לֹון** - אמר להם, **עַד דְּאָנָּא עֲמִיכּוֹן בְּמִלִּין** - עד שאני מתעכב לדבר עמכם, **אֶסְלַק לְהָאִי טוּרָא** - אעלה להר הזה שהיה סמוך להם, **וְתִמְן אָסֵב מִיָּא וְאַשְׁתִּי** - ושם אקח מים ואשתה.

אַפִּיק רַבִּי יִיסָא חַד זְפִירָא מְלִי מִיָּין וְיֵהָב לִיה - הוציא רבי ייסא נאד

רַבִּי חֲזַקִּיָּה וְרַבִּי יִיסָא הָיוּ אֲוִלִי בְּאַרְחָא, אָמַר לְרַבִּי חֲזַקִּיָּה - רבי חזקיה ורבי ייסא היו הולכים בדרך, **אָמַר רַבִּי יִיסָא לְרַבִּי חֲזַקִּיָּה** - פנה ואמר רבי ייסא לרבי חזקיה, **חֲמִינָא בְּאָפֶךְ** - רואה אני על פניך, **דְּהִרְהוּרָא אֵית בְּגוּוֹךְ** - שיש בך הרהור של קושיא, **אָמַר לִיה** - אמר לו והשיבו רבי חזקיה, **הָא וְדָאִי** - כן הוא ודאי, **הָאִי קָרָא אֲסֶתְפִּלְנָא בִּיה** - בפסוק זה אני מסתכל ומתבונן, **כִּינּוּ דְּאָמַר שְׁלֹמָה** - כיון ששלמה אמר בספר קהלת (ג יט) **'כִּי מִקְרָה בְנֵי הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם, וְהִנֵּינִי, דְּכָל מְלִוי דְּשְׁלֹמָה מְלָכָא, כְּלָהוּ סְתִימִין מִדְּרָגִין דְּחֻכְמָתָא. אִי הָכִי, הָאִי קָרָא אֵית בִּיה לְאַסְתַּלְקָא, דְּהָא פִּתְחָא לְאֵינּוֹן דְּלֹאוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא אֲשֶׁתְּכַח בִּיה, אָמַר לִיה, וְדָאִי הָכִי הוּא, וְאֵית בִּיה לְמַנְדַּע וּלְאַסְתַּלְקָא. אַדְהֵכִי חֲמוּ חַד בַּר נֶשׁ דְּהָוָה אֲתִי, שְׂאֵל לֹון מִיָּא, דְּהָוָה צָחִי, וְהָוָה לֹאִי בְּתוּקָפָא דְּשִׁמְשָׁא, אָמְרוּ לִיה, מֵאֵן אֲתָ, אָמַר לֹון יוֹדָאִי אָנָּא, וְאָנָּא לֹאִי וְצָחִינָא, אָמְרוּ לְעִית בְּאוּרִייתָא, אָמַר לֹון, עַד דְּאָנָּא עֲמִיכּוֹן בְּמִלִּין, אֶסְלַק לְהָאִי טוּרָא, וְתִמְן אָסֵב מִיָּא וְאַשְׁתִּי.**

אַפִּיק רַבִּי יִיסָא, חַד זְפִירָא מְלִי מִיָּין וְיֵהָב לִיה, בַּתֵּר דְּשֵׁתָה, אָמַר נִסְלַק עִמָּךְ לְמִיָּא, סְלִיקוּ לְטוּרָא, וְאַשְׁתַּכְּחוּ חַד חוּטָא דְּמִיָּא דְּקִיק, וּמְלִי קִטְפוּרָא חַד, יָתְבוּ, אָמַר לֹון הֵהוּא בַר נֶשׁ, הִשְׁתָּא שְׂאִילוּ, דְּהָא אָנָּא אֲשֶׁתְּדַלְנָא בְּאוּרִייתָא עַל יְדוּי דְּחַד בְּרִי, דְּאָנָּא עֵינִילִית לִיה לְבִי רַב, וּבְגִינִיָּה רְוּוּחָנָא בְּאוּרִייתָא, אָמַר רַבִּי חֲזַקִּיָּה אִי עַל יְדָא דְּבִרְךָ, טַב הוּא, אָבֵל מְלָה דְּאָנָּן בִּיה, אָנָּא חֲמִינָא דְּלֹאֲתֵר אַחֲרָא בְּעִי לְאַסְתַּלְקָא, אָמַר הֵהוּא בַר נֶשׁ, אִימָא מְלָךְ, דְּלִזְמִינִי בְּאַפְרָקְסָתָא דְּעִנְיָא תִּשְׁכַּח מִרְגְּנִיתָא. אָמַר לִיה הָאִי קָרָא דְּאָמַר שְׁלֹמָה, סָח לִיה, אָמַר לִיה, וְכִי כָּמָה אֲתוֹן פְּרִישׁוֹן מִשְׁאָר בְּנֵי נֶשָׂא, כְּמוֹת זֶה פֶּן מוֹת זֶה, אֵין כִּי הִפֵּל הִבֵּל' וגו', טַפְשָׁאֵי דְּלֹא יָדְעִי, וְהִנֵּינִי, דְּכָל מְלִוי דְּשְׁלֹמָה מְלָכָא, כְּלָהוּ סְתִימִין מִדְּרָגִין דְּחֻכְמָתָא. אִי הָכִי, הָאִי קָרָא אֵית בִּיה לְאַסְתַּלְקָא, דְּהָא פִּתְחָא לְאֵינּוֹן דְּלֹאוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. אֲשֶׁתְּכַח בִּיה, אָמַר לִיה, וְדָאִי הָכִי הוּא, וְאֵית בִּיה לְמַנְדַּע וּלְאַסְתַּלְקָא. אַדְהֵכִי חֲמוּ חַד בַּר נֶשׁ דְּהָוָה אֲתִי, שְׂאֵל לֹון מִיָּא, דְּהָוָה צָחִי, וְהָוָה לֹאִי בְּתוּקָפָא דְּשִׁמְשָׁא, אָמְרוּ לִיה, מֵאֵן אֲתָ, אָמַר לֹון יוֹדָאִי אָנָּא, וְאָנָּא לֹאִי וְצָחִינָא, אָמְרוּ לְעִית בְּאוּרִייתָא, אָמְרוּ לוֹ הֲאֵם עֹסְקַת בְּתוֹרָה. וְטַעַם שְׁאֲלָתָם שֶׁרָצוּ לָתֵת מַיִם רַק לְמִי שֶׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה. אָמַר לֹון - אָמַר לָהֶם, עַד דְּאָנָּא עֲמִיכּוֹן בְּמִלִּין - עַד שְׁאֲנִי מִתְעַכֵּב לְדַבֵּר עִמָּכֶם, אֶסְלַק לְהָאִי טוּרָא - אֶעֱלֶה לָהֶר הַזֶּה שֶׁהָיָה סָמוּךְ לָהֶם, וְתִמְן אָסֵב מִיָּא וְאַשְׁתִּי - וְשָׁם אֶקַּח מַיִם וְאַשְׁתֵּה.

אַפִּיק רַבִּי יִיסָא חַד זְפִירָא מְלִי מִיָּין וְיֵהָב לִיה - הוציא רבי ייסא נאד

אמר הכתוב 'המה להם' - כלומר המה יהיו לעצמם, ולא לאחרים - ולא יתערבו עם אחרים.

חזר עתה לפסוק 'כי מקרה האדם ומקרה הבהמה' וגו' שהיא סברת הכופרים כנזכר, ואמר שתיפח רוחם של אותם טיפשים וטוב להם שלא באו לעולם.

ומה דעתא דלהון - ומה הדעה של אותם בני אדם, הוא הנאמר בפסוק 'כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד לכלם' וגו' - שמקרה האדם ומקרה הבהמה הכל אחד בהנהגה שוה, תיפח רוחיהון - תיפח רוחם של אותם האנשים, דאינון בעירי - שהם בהמות וחסרים המה ממדרגת הנפש, וכן אינון טפשי - הם טיפשים וחסרים דעת התורה שהיא מדרגת הרוח, וכן אינון מחוסרי מהימנותא - הם חסרי אמונה וחסרים ממדרגת הנשמה, ווי לון - אוי להם, כנגד חסרון הרוח, ווי לנפשיהו - אוי לנפשם, כנגד חסרון הנפש, טב להו דלא ייתון לעלמא - טוב להם אילו לא באו לעולם, כנגד חסרון הנשמה.

שלמה ע"ה משיב לאותם הכופרים בפסוק שלאחריו 'ומי יודע רוח בני האדם העולה למעלה', שאותם כופרים אינם יודעים את כבוד המלך העליון ואינם מסתכלים בתורה, וחסרים הם מידע זה ששנתם האדם עולה למעלה ליהנות מאור המלך הקדוש, ונצרת בצרור החיים.

ומה אתיב לון שלמה על דא - ומה השיב להם שלמה ע"ה על זאת, קרא אבתריה - דבר זה מבואר בפסוק שלאחריו, ואמר - ואמר שם שלמה, 'ומי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היוצת היא למטה לארץ', ומפרש הפסוק והולך 'מי יודע' באינון טפשי - ומי מהם היוודע באותם הטיפשים, שהרי אין בהם היוודע אמיתת הדברים, דלא ידעי ביקרא דמלכא עלאה - שאינם יודעים בכבודו של המלך העליון, ולא מסתכלי באורייתא - ואינם מסתכלים ומתבוננים בתורה לדעת להיכן עולה נשמת הצדיק אחר יציאתה מהעולם, ולכן לא יודעים את האמת כי 'רוח בני האדם העולה היא למעלה' - רוח האדם הצדיק עולה למעלה, ומפרש מהו 'למעלה' לאתר עלאה - למקום העליון, דהיינו לעולם הבריאה, לאתר יקר - למקום יקר דהיינו לעולם היצירה, לאתר קדישא - למקום קדוש דהיינו לעולם העשיה, לאתנא מנהירו עלאה - כדי שתזון אותה רוח מהאור העליון, שהיא הבינה דאצילות המקנת בעולם הבריאה, מנהירו דמלכא קדישא - מאור המלך הקדוש, שהוא זעיר אנפין דאצילות המקנת בעולם היצירה, למנהי צרורא בצרורא דחיי - כדי שתהא צרורה בצרור החיים, שהיא המלכות דאצילות המקנת בעולם העשיה. ואשתכחת קמי מלכא קדישא עולה תמימה - ונמצאת הרוח לפני המלך הקדוש עולה תמימה כענין שאמר על מיכאל המקריב נשמתו של צדיקים, ודא הוא וזהו מה שכתוב בפסוק 'העולה היא למעלה' - שזהו ביאור נוסף בפסוק שהוא מלשון קרבן עולה.

ולא מסתכלן בחקמתא - ואינם מסתכלים ומתבוננים בחכמה, אמרי דהאי עלמא אזיל במקרה - ואומרים שהנהגת העולם היא הנהגת הטבע שהוא מתמיד והולך, והוא במקרה ללא כוונה מיוחדת לשום תכלית, וקודשא בריך הוא לא אשגח עליהו - והקדוש ברוך אדם המעולים מהבהמות בשכל ובחירה ושאר מעלות, אללא - אלא אומרים הטיפשים 'מקרה בני האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד להם פמות זה פן מות זה, ורוח אחד לכל, ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל וגו' - ובני האדם שוים הם בהשגחה לבעלי חיים שאין בהם שכל ובחירה.

אחר שביאר שהרשעים הכופרים הם אלו שאומרים 'מקרה אחד לכל', ממשיך לבאר ששלמה ע"ה כינה את אותם הכופרים 'בהמה', וכוונת שלמה בזה להפרישם משאר בני אדם, כדי שלא יתחברו עמהם בני אדם המאמינים.

וכד שלמה אסתכל - וכששלמה המלך ע"ה הסתכל, באלין טפשיאין - בסברת אותם הטיפשים, דקאמרי דא - שאומרים דעה נפסדת זאת, קרא לון בהמה - קרא לאותם טיפשים 'בהמה', דאינון עבדין גרמיהו בהמה ממש - שהם עושים את עצמם כבהמה ממש, דהיינו שמורידים את עצמם למדרגת הבהמה, בגין דאמרי מלין אלין - משום שהם אומרים דברים אלו שאין חילוק בינם לבין בהמה. ומגלן - ומגין לנו ששלמה ע"ה קרא אותם בהמה, קרא דעליה אוכח - הפסוק הקודם לו יוכיח, דכתיב - שכתוב בפסוק (שם פסוק יח) 'אמרתי אני בלבי על דברת בני האדם לברם האלהים, ולראות שהם בהמה המה להם', ומפרש מה שאמר שלמה 'אמרתי אני בלבי' פירושו וחשיבנא בהאי לאסתכלא - וחשבתי בדבר זה להסתכל ולהתבונן, על מה - על איזה דבר צריך להסתכל, 'על דברת בני האדם' - על דבורי ומחשבות בני האדם, והיינו על ההוא מלה דטפשותא דאינון אמרי - על דבר הטיפשות שהם סוברים ואומרים שהנהגת העולם במקרה וטבע, ואמר שלמה עליהם 'לברם האלהים בלחודיהו' - שברר והבדיל אותם הש"ת מתוך שאר בני האדם המאמינים והיו נפרדים לבדם, ולא יתחברו בהדי בני נשא אחרנין דאית לון מהימנותא - ולא יתחברו עם בני אדם אחרים שיש להם אמונה ויבואו לטעות כמותם. ועוד אמר שלמה 'ולראות שהם בהמה המה להם', ופירושו 'ולראות' בהו אינון בני מהימנותא - שבאתי להראות ולגלות כדי שיראו בהם אותם בני האמונה, 'שהם בהמה' ממש - שהם כבהמות ממש, ודעתיהו כבעירא -

ודעתם כבהמה שאינה יודעת אלא מה שרואה. ועל ידי זה שהודיע שלמה ע"ה שהם כבהמות 'המה להם' בלחודיהו - על ידי זה הם יהיו מופרדים לעצמם, ולא יתערבו עמם, ולא לאעלאה לבני מהימנותא בדעתא דטפשותא דא - ולא יכנסו בני האמונה בדעת טיפשות זו וילמדו ממעשיהם, ועל דא - ולכן

ולא מסתכלן בחקמתא, אמרי דהאי עלמא אזיל במקרה, וקודשא בריך הוא לא אשגח עליהו, אללא 'מקרה האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד' וגו'.
וכד שלמה אסתכל באלין טפשיאין דקאמרי דא, קרא לון בהמה, דאינון עבדין גרמיהו בהמה ממש, בגין דאמרי מלין אלין. ומגלן, קרא דעליה אוכח, דכתיב (שם פסוק יח) 'אמרתי אני בלבי על דברת בני האדם לברם האלהים ולראות שהם בהמה המה להם', 'אמרתי אני בלבי' וחשיבנא בהאי לאסתכלא, על מה, 'על דברת בני האדם', על החוה מלה דטפשותא דאינון אמרי, 'לברם האלהים' בלחודיהו, ולא יתחברו בחד בני נשא אחרנין דאית לון מהימנותא. 'ולראות שהם בהמה המה להם', 'ולראות' בהו אינון בני מהימנותא, 'שהם בהמה' ממש, ודעתיהו כבעירא. 'המה להם' בלחודיהו, ולא לאעלאה לבני מהימנותא, בדעתא דטפשותא דא, ועל דא 'המה להם', ולא לאחרנין. ומה דעתא דלהון, 'כי מקרה בני האדם ומקרה הבהמה ומקרה אחד לכלם' וגו', תיפח רוחיהו, דאינון בעירי, אינון טפשיא, אינון מחוסרי מהימנותא, ווי לון, ווי לנפשיהו, טב להו דלא ייתון לעלמא.

ומה אתיב לון שלמה על דא, קרא אבתריה, ואמר, 'ומי יודע רוח בני האדם העולה היא למעלה ורוח הבהמה היוצת היא למטה לארץ', 'מי יודע' באינון טפשיא, דלא ידעי ביקרא דמלכא עלאה, ולא מסתכלי באורייתא, 'רוח בני האדם העולה היא למעלה', לאתר עלאה, לאתר יקר, לאתר קדישא, לאתנא מנהירו עלאה, מנהירו דמלכא קדישא, למנהי צרורא בצרורא דחיי, ואשתכחת קמי מלכא קדישא עולה תמימה, ודא הוא 'העולה היא למעלה'.

נפשי צמאה לדעת כל רז סודך

זוהר הקדוש המבואר < עם פירוש "הכתר והכבוד" >

ביאור בשפה ברורה הפותח את לב הלומד, עם מקורות וביאורים על פי גדולי המפרשים

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66 | אר"ם: 0054-437 (718) | אר"ם: 8806-44-20-20 | להשיג בחנויות הספרים המובחרות